

Advokátní kancelář - Mgr. Ing. Daniel Kovářík

Lidická 40, 602 00 Brno

Tel. / Fax: (+420) 545 243 211

Tel.: (+420) 777 624 857

e-mail: ak.kovarik@tiscali.cz

Věc: právní rozbor k provozování cyklistiky v lesích

Předmět rozboru:

Zadání:

právní analýza možností provozování cyklistiky v lesích, zejména s ohledem jízdy po turistickém značce, zda jízda na kole je užívání lesa a tudíž provozována na vlastní nebezpečí

konkrétní zadání:

a: Lze po stezce, kterou frýdecko-míšečtí aktivisté ČeMBy opravili legálně na kole jezdit, ať již z toho titulu, že je kategorií lesní cesty, nebo z titulu jejího stávajícího vyznačení pásovým značením KČT?

b: Umožňují potenciálně realizované úseky singltreku legální užívání cyklisty?

c: Je jízda na kole v lese formou obecného užívání lesa? Tedy zda ji rekreatanti provozují na vlastní nebezpečí a město není zodpovědné za jejich případná zranění

Ad a)

Lesní zákon uvádí: „*V lesích je zakázáno mimo lesní cesty a vyznačené trasy jezdit na kole, na koni, na lyžích nebo na saních.*“

Tento zákon tedy jednoznačně a taxativně stanoví, kde se na kolech v lese jezdit nemůže – mimo cesty (vyznačená trasa je de iure i de facto vždy cestou a tak je toto ustanovení zákona ve svém smyslu redundantní).

Tento můj názor podporuje i komentář k danému ustanovení:

„V rámci mimoprodukčních funkcí lesa plní les mimo jiné i funkci rekreační. Jednou z forem rekreace občanů je i ježdění na kole, na koni, na lyžích nebo na saních. Současně však jde o formy, které mohou vést k poškození lesa, ať už k poškození nebo narušení povrchu půdy, poškození lesních porostů (zejména nárostu nebo kultur nebo kořenových náběhů dospělých stromů) apod. Účelem zákazu uvedeného pod písmenem j, není omezit rekreační funkci lesa a její naplňování, ale chránit les. Proto se tento zákon nevztahuje na lesní cesty nebo vyznačené trasy. Lesními cestami se v této souvislosti rozumí všechny lesní cesty, tedy lesní cesty katastrované i nekatastrované, zpevněné i nezpevněné, ale i svážnice, zřetelné přibližovací linky apod., na kterých při jízdě na kole, na koni na lyžích nebo na saních nemůže dojít k poškození lesního porostu ani půdního povrchu alespoň ne způsobem, který by způsobil horší následek než např. přibližování dřeva.“*

Advokátní kancelář - Mgr. Ing. Daniel Kovářík

Lidická 40, 602 00 Brno

Tel. / Fax: (+420) 545 243 211

Tel.: (+420) 777 624 857

e-mail: ak.kovarik@tiscali.cz

*Staněk Jiří JUDr. Ing.: Lesní zákon v teorii a praxi (Úplné znění zákona s komentářem), Matice lesnická spol. s r.o., Písek, 1996, 1. vydání, str. 63.

Předmětná část lesa - stezka, kterou frýdecko-míšečtí aktivisté ČEMBy opravili – tak jednoznačně ze zákona smí být používána k jízdě na kole a to dokonce ze dvou souběžně platících právních titulů:

- 1) jde o značenou lesní cestu (viz. zákon: *V lesích je zakázáno mimo lesní cesty a vyznačené trasy jezdit na kole*)
- 2) jde o lesní cestu (*V lesích je zakázáno mimo lesní cesty a vyznačené trasy jezdit na kole*)

K tomu srovnej výše uvedený výklad: „*Lesními cestami se v této souvislosti rozumí všechny lesní cesty, tedy lesní cesty katastrované i nekatastrované, zpevněné i nezpevněné, ale i svážnice, zřetelné přibližovací linky apod., na kterých při jízdě na kole, na koni na lyžích nebo na saních nemůže dojít k poškození lesního porostu ani půdního povrchu alespoň ne způsobem, který by způsobil horší následek než např. přibližování dřeva.*“

Uvedená stezka bezesporu naplňuje zákonem daná kritéria pro její užívání formou provozování cyklistiky.

Ad b)

K otázce pod tímto bodem lze obecně přímo odkázat na výše uvedené. Pokud je předmětná stezka v souladu s uvedeným zákonem, nedojde tedy k závažnému poškození lesa, při jejím budování, popřípadě pokud již existuje a bude jen opravena, není jediného právního důvodu, který by její užívání k cyklistice zakazoval.

Naopak ten, kdo by se snažil zamezit provozování cyklistiky na této stezce, dostane se pravděpodobně do rozporu se zákonem o lesích a jeho konání se tak stává bezesporu protiprávním s veškerými právními případně i trestně právními dopady.

V případě, že by tak konala osoba v postavení veřejného činitele, je třeba navíc posoudit, zda nejde o zneužití funkce veřejného činitele, což je bohužel i v jiných sférách ne neběžný a hlavně závažný přečin.

Ad c)

K uvedené problematice je třeba zvážit předmětný zákon v platném znění a jeho ustanovení v hlavě třetí, §§ 19 a 20, které stanoví:

HLAVA TŘETÍ OBECNÉ UŽÍVÁNÍ LESŮ

§ 19 Užívání lesů

Advokátní kancelář - Mgr. Ing. Daniel Kovářík

Lidická 40, 602 00 Brno

Tel. / Fax: (+420) 545 243 211

Tel.: (+420) 777 624 857

e-mail: ak.kovarik@tiscali.cz

(1) Každý má právo vstupovat do lesa na vlastní nebezpečí, sbírat tam pro vlastní potřebu lesní plody a suchou na zemi ležící klest. Při tom je povinen les nepoškozovat, nenarušovat lesní prostředí a dbát pokynů vlastníka, popřípadě nájemce lesa a jeho zaměstnanců.

(3) Na návrh vlastníka lesa nebo z vlastního podnětu může orgán státní správy lesů z důvodu ochrany lesa nebo v zájmu zdraví a bezpečnosti občanů rozhodnout o dočasném omezení nebo vyloučení vstupu do lesa, nejvýše však na dobu tři měsíců. Totéž lze stanovit nařízením obce¹⁴) s rozšířenou působností. Stanovenou dobu lze stejným způsobem prodloužit nejvýše o tři měsíce. Zákazy vstupu do lesa nebo jiná omezení užívání lesa stanovená zvláštními předpisy anebo podle nich vyhlášená zůstávají nedotčena. Vstup do lesů, které jsou nezbytné pro potřeby obrany státu (dále jen "vojenské lesy"), se řídí zvláštními předpisy.¹⁵⁾

§ 20 Zákaz některých činností v lesích

(1) V lesích je zakázáno

7. jezdit a stát s motorovými vozidly

Zákon zcela jasně a jednoznačně stanoví, že každý má právo vstupovat do lesa na vlastní nebezpečí. Zaměňovat slůvko vstupovat za synonymum pro přístup pouze pro člověka, který do lesa vstoupí pouze pěšky, je zcela účelové, odporující tomuto i dalším zákonům a jde o výklad i z laického hlediska zcela smyslu postrádající.

Zakázat na tomto základě vstup do lesa všech lidí, pokud nepřijdou pěšky, znamená v prvé řadě zákaz vstupu všem tělesně postiženým – tedy těm, kteří se pohybují na invalidních vozíčkách. Že by toto měl zákonodárce na mysli, není možno předpokládat ani v případě humorné nadsázky. Šlo by bezesporu o ustanovení porušující ustanovení trestního zákona v ustanovení § 198a – „Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod: Kdo veřejně podněcuje k nenávisti k některému národu, etnické skupině, rase, náboženství nebo třídě jiné skupině osob nebo k omezování práv a svobod jejich příslušníků, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.“

Lze se tedy domnívat, že zamezovat v přístupu do lesa jakékoli skupině lidí (vozičkáři, cyklisté atd.) je v rozporu i s trestním zákonem, protože by šlo o omezování práv a svobod jejich příslušníků.

Ustanovení předmětného zákona o lesích v dalším § 20 tento výklad jen potvrzuje, neboť je tu taxativně stanoveno, co je v lesích zakázáno. O jízdě na kole se zde zákonodárce nezmiňuje, naopak zdůrazňuje, že v lesích je zakázáno jezdit a stát s motorovými vozidly (nikoliv vozidly, tedy jednoznačně nemotorová vozidla mají do lesů přístup – kola, vozíky, bryčky tažené koněm apod.).

Mimo dané téma pak ještě připomínám §19 odst. (3), jenž je mnohdy také účelově vykládán. Hovoří o možnosti orgánu státní správy lesů z důvodu ochrany lesa nebo v zájmu zdraví a bezpečnosti občanů rozhodnout o dočasném omezení nebo vyloučení vstupu do lesa na návrh vlastníka lesa nebo z vlastního podnětu. Jedná se o všeobecný zákaz vstupu, nelze dovozovat z tohoto ustanovení, že lze zakázat vstup jen některé skupiny uživatelů (např. jen chodci, cyklisté, jezdci na koních atd.). Lze omezit vstupu všech nebo nikoho, jinou variantu zákon nepřipouští.

Advokátní kancelář - Mgr. Ing. Daniel Kovářík

Lidická 40, 602 00 Brno

Tel. / Fax: (+420) 545 243 211

Tel.: (+420) 777 624 857

e-mail: ak.kovarik@tiscali.cz

Dovozovat odpovědnost majitele lesa za zranění kohokoli, kdo vstoupí do jeho lesa, pak je zcela mimo rámec jakékoli právní úpravy.

Za škodu vždy odpovídá ten, kdo ji způsobí, tedy i pokud by byl vstup předmětné osoby v rozporu se zákonem (cyklisté se nesmí pohybovat v lese), nemůže majitel lesa odpovídat za škodu mu vzniklou.

Jízdu na kole vždy příslušný subjekt podniká na své riziko a na svoji odpovědnost.

Příslušný majitel lesa by odpovídal jediné za škodu vzniklou z jeho viny, což rozhodně nelze aplikovat na tento případ.

V Brně, dne 20. listopadu 2007

Mgr. Ing. Daniel Kovářík